

Nagroda im. Włodzimierza Młaka i Zdzisława Opiala

Nagroda imienia zmarłych matematyków krakowskich, profesorów Włodzimierza Młaka i Zdzisława Opiala jest przyznawana co dwa lata za wybitne wyniki uzyskane w teorii równań różniczkowych lub teorii operatorów. W roku 2009 jej pierwszym laureatem został profesor Tadeusz Figiel.

Kandydatów do nagrody przedstawiają rady wydziałów matematyki uczelni państwowych i instytutów PAN, posiadające uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego z matematyki. Zgłoszenia kandydatów należy przekazywać do Dziekana Wydziału Matematyki i Informatyki Uniwersytetu Jagiellońskiego w terminie do końca stycznia roku, w którym będzie przyznawana nagroda.

Nagroda została ufundowana przez profesorów Jana Janasa i Wacława Szymańskiego, uczniów profesora Włodzimierza Młaka.

Zdzisław Opial (1930 – 1974)

Profesor Zdzisław Opial był jednym z czołowych reprezentantów krakowskiej szkoły równań różniczkowych profesora Tadeusza Ważewskiego. Kilka jego ważniejszych wyników to:

- dobrze znane twierdzenie o słabej zbieżności ciągu iterat $\{T^n(x)\}$ dla odwzorowania zwężającego T , gdzie x jest dowolnym elementem ze zbioru wypukłego i domkniętego w pewnej klasie przestrzeni Banacha (zwanymi obecnie przestrzeniami Opiala),
- słynna nierówność całkowa Opiala,
- kryteria istnienia i jednoznaczności rozwiązań dwupunktowego problemu brzegowego,
- pełny opis istnienia rozwiązań okresowych lub prawie okresowych dla równań różniczkowych drugiego rzędu.

Pracował w Instytucie Matematyki Uniwersytetu Jagiellońskiego. W latach 1969 – 1972 pełnił funkcję prorektora tego Uniwersytetu.

Był autorem nowoczesnego skryptu z algebry wyższej, który miał wiele ogólnopolskich wydań w Państwowym Wydawnictwie Naukowym.

Publikował prace z historii matematyki oraz dydaktyki matematyki.

Pomagał bezinteresownie młodszym kolegom na początku ich drogi naukowej.

Włodzimierz Młak (1931 – 1994)

Profesor Włodzimierz Młak wywodził się ze szkoły równań różniczkowych profesora Tadeusza Ważewskiego. Po zmianie tematyki badawczej stał się znanym w świecie specjalistą z teorii operatorów liniowych w przestrzeni Hilberta. Uzyskał w tej dziedzinie szereg znaczących wyników, do których należą między innymi:

- twierdzenie o sumowalności logarytmu miary półspektralnej dla kontrakcji zupełnie nieunitarnej w przestrzeni Hilberta (cytowane w monografii B. Szókefalvi-Nagy'a i C. Foiasa),
- opis rozkładu reprezentacji algebry funkcyjnej względem jej części Gleasona,
- nierówność Arvesona-Młaka-Parrota,

– rezultaty cyklu prac poświęconych operatorom kołowym (1984 – 1992) inspirowanych przez fizykę kwantową.

Pracował w Instytucie Matematyki Polskiej Akademii Nauk. Kierował Oddziałem tego Instytutu w Krakowie (lata 1971 – 1989).

Także w Krakowie wychował grupę uczniów, którzy kontynuują badania w teorii operatorów w przestrzeni Hilberta do chwili obecnej.

Jest autorem znanej monografii „Wstęp do teorii przestrzeni Hilberta” przetłumaczonej w latach 90-tych na język angielski.